

ZEFALEAREN KUDEAKETA LARRIALDIETAN

Kasu baten harira

Ane Mateos Aurrekoetxea, Maialen Alday Munilla, Joseba Fdz de Retana Corres eta Garazi Agirre Beitia

KASU KLINIKOA

- Kontsulta arrazoia: zefalegatik datorren 85 urteko emakumea
- Aurrekari pertsonalak:
 - Alergiarik ez, toxikorik ez
 - HTA
 - Sindrome depresiboa
 - Zefaleak sarritan azken urtean

 - IK: apendizektomia

Ohiko tratamendua:

Valsartan/hidroclorotiazida 160mg/12,5 mg 1-0-0

Venlafaxina 75mg 0-1-0

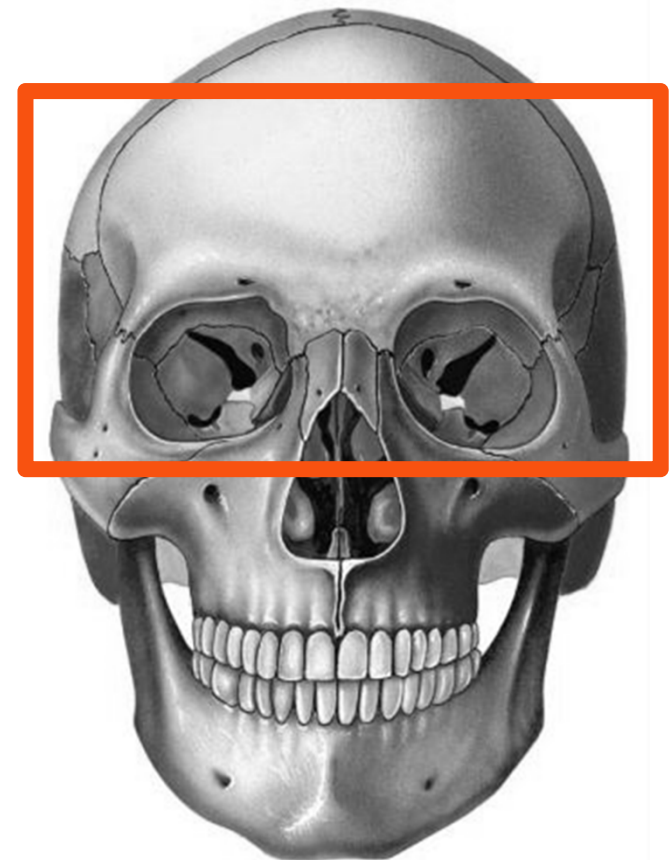
Metamizol 575mg/12h

KASU KLINIKOA

➤ Gaur egungo gaixotasuna:

- Azken astean ohikoa baino zefalea handiagoa
- Zefalea taupakaria
- Gune bitenporal, frontal eta orbitalean kokatua
- Gaur zorabio bat (konorte galerarekin)

- Miaketa fisikoa: normala
(bai orokorra, bai neurologikoa)

ZEFALEA

- EZAUGARRIAK: taupakaria, iraunkorra...
- BESTE SINTOMAK: goragaleak, gorakoak, konorte galera, fokalitate neurologikoa, sukarra...
- MOTAK:
 - Primarioa:
 - Migraina
 - Tentsiozkoa
 - Multzotan
 - Sekundarioa (ADI!)

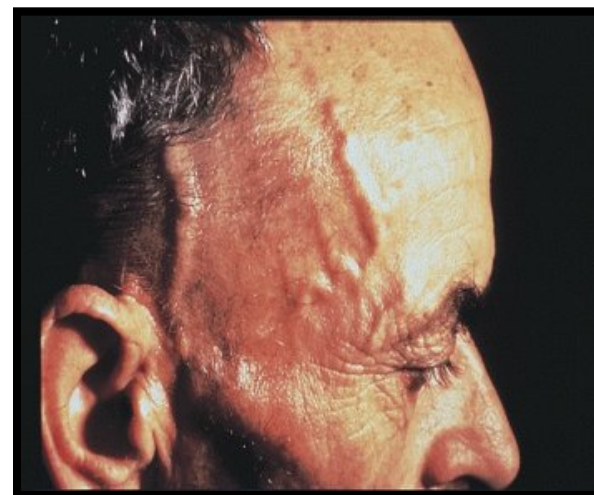

Primarioak

				AN
KOKAPENA	- l - Bif	Cluster: pain is in and around one eye	Tension: pain is like a band squeezing the head	ala. inguruan λ.
EZAUGARRIAK	- Akt			arrahu naximora
PAZIENTEAREN ITXURA	- Ilu			herkorra
LUZERA				rdu
BESTE SINTOMAK	Gor f			egarra, a ltasuna,
				- Horner sind.

Sekundarioak

- Baskularrak
- Entzefalopatia hipertentsiboa
- Hipotentsio intrakraneala
- Temporalaren arteritisa
- Apoplejia pituitarioa
- Hirugarren bentrikuluko kiste koloidea
- Atzeko hobiko lesio hedakorra
- Burukomin koitala
- Angelu estuko glaukoma
- Sinusitisa
- Infekzioak

ZEFALEA URGENTZIAN

- Asaldura neurologikorik ohikoena (WHO %50)
- Urgentzietako pazienteen %4,5
 - %56,3 Emakumeak dira
 - Ohikoena: Tentsionala
 - Froga osagarriak
 - %8 Puntzio lunbarra
 - %44 OTA

Helburua: onberak/larriak bereiztea

BEREIZKETA

Arrisku baxuko pazienteak

- ✓ Ohiko burukomina
- ✓ Ezaugarri berririk ez
- ✓ Miaketa neurologiko normala
- ✓ Arrisku altuko beste gaixotasunik ez

Arrisku altuko pazienteak

- ✗ 50 urte <
- ✗ Bat-batekoa edo berria
- ✗ **ARRISKU FAKTOREAK**
(anamnesi edo miaketan)

ARRISKU FAKTOREAK: anamnesia

- 50 urte <
- Bat-bateko hasiera edo berria izatea
- Alterazio neurologikoak:
 - Konorte galera
 - Konbultsioak
- Mina lepoan edo gune okzipitalean
- Aldibereko infekzioa
- Esfortsuarengatiko burukomina
- Immunosupresioa
- Esposizio ambientalak: toxikoak, drogak, farmakoak...
- Traumatismo kraneo-entzefalikoa

ARRISKU FAKTOREAK: miaketa fisikoa

- Anormaltasun neurologikoak
- Bizi konstante ezegokiak
- Itxura toxikoa
- Meningismoa
- Papiledema

MAPAC PROIEKTUA

Indicación de Radiodiagnóstico en Cefalea

PREMISAS

- Paciente adulto con cefalea severa
- Paciente con cefalea y sin TCE previo

FACTORES DE ALARMA

- Edad > 40 años
- Dolor de cuello o rigidez
- Pérdida de consciencia/focalidad neurológica
- Inicio durante el ejercicio
- Dolor súbito, máximo casi instantáneo
- Fiebre (no explicada en contexto clínico)
- Meningismo (en exploración física)
- VIH/Inmunodeprimido
- Empeoramiento progresivo/cefalea persistente
- Primer episodio paciente oncológico

NINGÚN FACTOR DE ALARMA

En este caso no solicitar la Rx o hablar con el Radiólogo.

- **Odol**

–B

- **OTA**

–L

–O

- **PUN**

–Ir

–O

SU

JAN

a efektua
edakor
erako

sa vs. Lesio
koa)

ren

ALTA ematea

- **Kausa ZEHAZTUTA** → dagokion espezialitatera
- **Kausarik EZ** (zehaztugabeko burukomina) →
tratamendu sintomatikoa + MAP/neurologo
 - *AINE*
 - *Triptanak*
 - *Dihidroergotamina (aurrekoekin ez bazaio pasatu...)*
 - *Antagonista dopaminergikoak (proklorperazina), olanzapina, metoklopramida...*

ZEFALEA

Ohikoa, baina jasanezina

Berria / Desberdina

Anamnesia + esplorazio neurologikoa

-Anamnesia zefalea primarioen adierazgarri
-Esplorazio normala

-Anamnesi atipikoa
-Esplorazio anormala

ARRISKU FAKTOREAK

- Anamnesian:**
1. 35-50 urte <
 2. Bat-batekoa / berria
 3. Alterazio neurologikoak
 4. Mina lepoan / gune okzipitalean
 5. Aldi bereko infekzioak
 6. Esfortsuarekin hasita
 7. Inmunosupresioa
 8. Esposizio ambientalak
 9. Traumatismo kraneoentzefalikoa
- Azterketa:**
1. Esplorazio neurologiko anormala
 2. Bizi konstante ezegokiak (sukarra...)
 3. Itxura toxikoa
 4. Meningismoa
 5. Papiledema

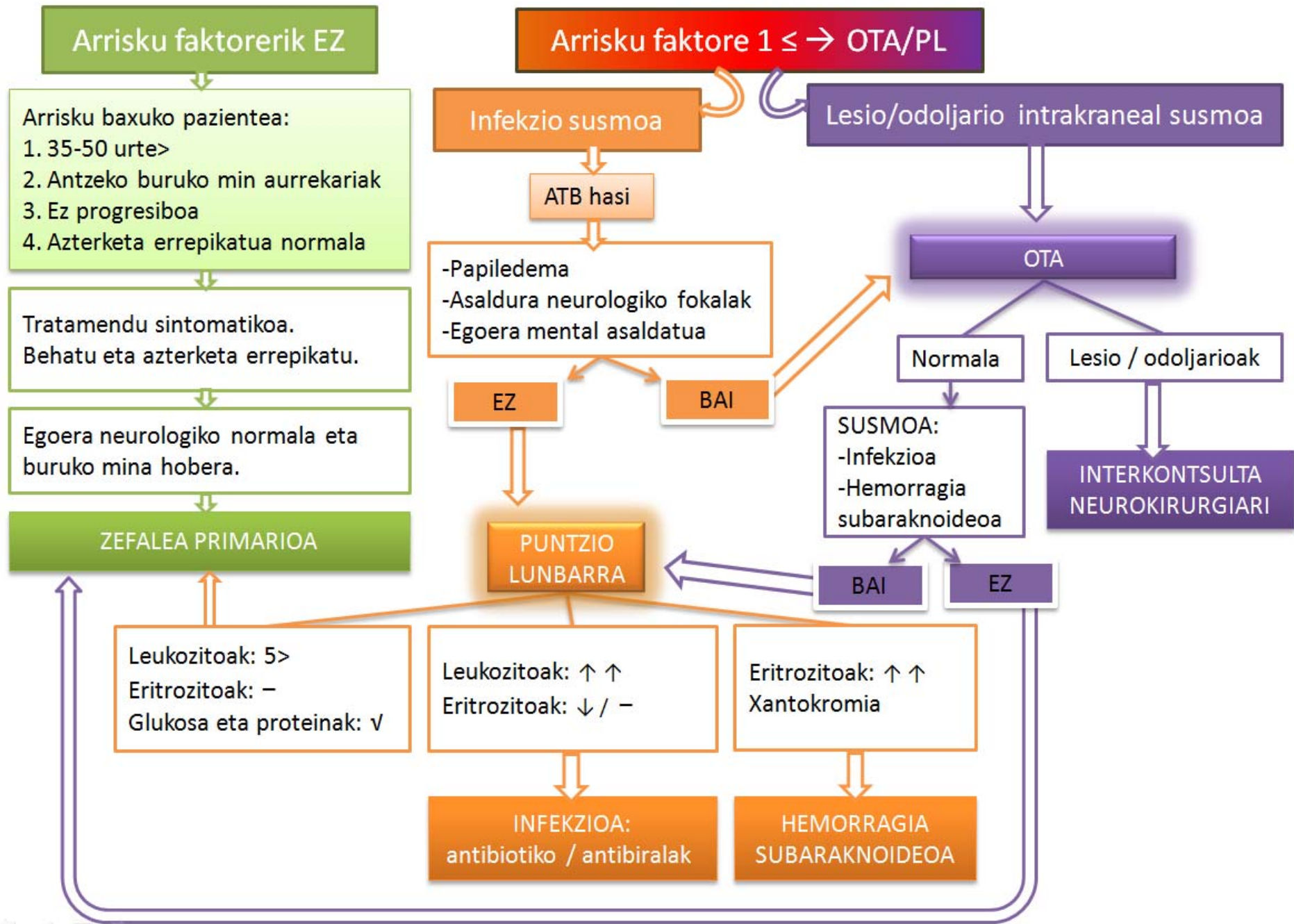
Tto sintomatikoa eta itxaron

-Erantzun ONA

-Erantzunik ez (48h< iraupena)
-Deshidratazio / alterazio elektrolitikoak

ZEFALEA PRIMARIOA

STATUS MIGRAINOSOA

Bibliografia

- *Cutrer FM. Evaluation of the adult with headache in the emergency department. In: UpToDate; Hockberger RS, Swanson JW (Ed), Urr 2015. Eskuragarri: http://www.uptodate.com/contents/evaluation-of-the-adult-with-headache-in-the-emergency-department?source=search_result&search=cefalea&selectedTitle=4~150*
- *Bajwa ZH, Wootton RJ. Evaluation of headache in adults. In: UpToDate; Swanson JW (Ed), Urr 2015. Eskuragarri: http://www.uptodate.com/contents/evaluation-of-headache-in-adults?source=search_result&search=cefalea&selectedTitle=1~150*
- *Jiménez Murillo L, Montero Pérez FJ. Medicina de Urgencias y Emergencias: guía diagnóstica y protocolo de actuación. 4ª ed. Madrid: Elsevier; 2009.*
- *Torelli P, Campana V, Cervellin G, Manzoni GC. Management of primary headaches in adult Emergency Departments: a literature review, the Parma ED experience and a therapy flow chart proposal. Neurol Sci 2010; 31:545.*
- *Locker TE, Thompson C, Rylance J, Mason SM. The utility of clinical features in patients presenting with nontraumatic headache: an investigation of adult patients attending an emergency department. Headache 2006; 46:954.*
- *Detsky ME, McDonald DR, Baerlocher MO, et al. Does this patient with headache have a migraine or need neuroimaging? JAMA 2006; 296:1274.*
- *Swadron SP. Pitfalls in the management of headache in the emergency department. Emerg Med Clin North Am 2010; 28:127.*
- *Friedman BW, Lipton RB. Headache emergencies: diagnosis and management. Neurol Clin 2012; 30:43.*
- *PE Jiménez-Caballero. Analisis de las cefaleas atendidas en las guardias de Neurología. REV NEUROL 2005; 40: 648-651.*
- *Dynamed. Headache [Interneteko datu basea]. EEBB: EBSCO Publishing, Inc [2015eko Martxoan berriztuta; sarrera 2015eko Azaroan]. Eskuragarri: <http://web.a.ebscohost.com/dynamed/detail?vid=2&sid=05f7f550-4318-4cc7-9b07-1bb7c625a019%40sessionmgr4001&hid=4114&bdata=JnNpdGU9ZHluYW1lZC1saXZlJnNjb3BIPXNpdGU%3d#AN=114773&db=dme>*

ESKERRIK ASKO!!!

